

Міністерство освіти і науки України
Міністерство аграрної політики та продовольства України
Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України
Департамент агропромислового розвитку Херсонської обласної державної
адміністрації
Спілка економістів України
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»
Полтавська державна аграрна академія
Херсонський державний університет Факультет економіки і менеджменту
Новокаховський гуманітарний інститут Київського університету
«Україна»
Каховський державний агротехнологічний коледж

IV Всеукраїнська науково-практична Інтернет- конференції

АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОЇ СФЕРИ: ОБЛІК, АУДИТ ТА ФІНАНСУВАННЯ

25-26 листопада 2015 року

м. Херсон
2015

«Актуальні аспекти розвитку підприємств аграрної сфери: облік, аудит та фінансування» (Херсон, 25-26 листопада 2015 року): Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет- конференції, – Херсон: РВВЦ „Колос”, 2015. – 432с.

*Рекомендовано до друку Науково-методичною радою
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»
(протокол №3 від 09.12.2015 р.)*

Матеріали конференції спрямовані на науковий пошук, узагальнення та розроблення рекомендацій щодо можливих шляхів вирішення основних проблем розвитку обліку, аудиту та фінансування підприємств аграрної сфери.

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Базалій Валерій Васильович, ректор ДВНЗ «Херсонський ДАУ», д.с.-г.н., професор;

Кирилов Юрій Євгенович, проректор з науково-педагогічної роботи ДВНЗ «Херсонський ДАУ», к.е.н., доцент;

Савченко Олександр Григорович, декан економічного факультету ДВНЗ «Херсонський ДАУ», д.ф.-м.н., професор;

Танклевська Наталія Станіславівна, професор кафедри обліку і аудиту та фінансів ДВНЗ «Херсонський ДАУ», д.е.н., професор;

Морозов Роман Володимирович, професор кафедри обліку і аудиту та фінансів ДВНЗ «Херсонський ДАУ», д.е.н., професор;

Мохненко Андрій Сергійович, завідувач кафедри економіки підприємства Херсонського державного університету, д.е.н., професор;

Плаксієнко Валерій Якович, завідувач кафедри бухгалтерського обліку Полтавської державної аграрної академії, д.е.н., професор;

Мармуль Лариса Олександрівна, завідувач кафедри економічної теорії та фінансово – економічної безпеки Одеської національної академії харчових технологій, д.е.н., професор;

Сакун Аліна Жоржовна, завідувач кафедри обліку і аудиту та фінансів ДВНЗ «Херсонський ДАУ», к.е.н., доцент;

Скрипник Світлана Валентинівна, доцент кафедри обліку і аудиту та фінансів ДВНЗ «Херсонський ДАУ», к.е.н., доцент.

Корчагіна Віта Григорівна, проректор з наукової роботи Новокаховського гуманітарного інституту Київського університету «Україна», к.е.н., доцент;

Шевчук Анжела Василівна, голова циклової комісії обліково–економічних дисциплін Каховського державного агротехнологічного коледжу, викладач – методист.

Потравка Л.О.	295
Структурні трансформації агропродовольчого сектора України	
Пристемський О.С.	298
Теоретичні аспекти фінансового забезпечення розвитку територій	
П'ятак І. В., Бритвенко А. С.	300
Кластерна економіка у країнах світу	
Репілевська О.Ю., Скрипник С.В.	302
Соціально-економічна складова розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації	
Романченко Ю. О.	304
Аудит бюджетних організацій: міжнародна та вітчизняна практика	
Рудік Н.М.	307
Держава в системі формування конкурентного середовища аграрного сектору України	
Сакун А.Ж.	310
Економічна природа поточних зобов'язань	
Сакун. К.В., Грановська Л.М.	313
Теоретична класифікація обліку логістичних витрат	
Самайчук С.І.	316
Діагностика ефективності виробничо-фінансової діяльності сільськогосподарських підприємств Херсонської області	
Сердюкова О.Д., Шепель І.В.	319
Порядок відображення в обліку результатів проведення інвентаризації об'єктів прав інтелектуальної власності	
Сидоренков Д.П.	321
Фінансово-економічна безпека акціонерних товариств	
Ситник І.В., Грановська Л.М.	323
Впровадження еколого - економічної паспортизації земельних ділянок, як підвищення економічної ефективності землекористування	
Сілецька Н.В.	326
Венчурне інвестування та його вплив на методику бухгалтерського обліку	
Скрипник С.В.	329
Організація документування та розробки робочих інструкцій у	

Рис. 1 Рівні нормативного регулювання бухгалтерського обліку запасів

Вищезазначені нормативні документи мають різний правовий статус із дотриманням положень нормативно-правових актів вищого рівня.

Державну політику у сфері бухгалтерського обліку та контролю в Україні реалізують Міністерство фінансів України, Національний банк України, Державне казначейство України, міністерства та інші центральні органи виконавчої влади в межах повноважень, передбачених законодавством.

Отже, розглянувши трирівневу модель нормативно-правового регулювання бухгалтерського обліку запасів для підприємств існує необхідність вирішення проблем з узгодження законодавчої бази на всіх рівнях і зведення до мінімуму існуючих суперечностей у системі обліку та контролю на підприємствах різних форм власності і організаційно-правових форм господарювання.

Список використаних джерел

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 “Запаси” № 318 від 14.12.1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>.

2. Ловска І. Нормативне регулювання бухгалтерського обліку виробничих запасів спиртової промисловості / І. Ловска // Вісник ЖДТУ – 2013. - №1 (63). – С. 124 – 125.

3. Должанський А. Нормативно-правове забезпечення обліку виробничих запасів на поліграфічних підприємствах в умовах розвитку ринкових відносин / А. Должанський // Науковий вісник НЛТУ України. – 2013. – № 23.18. - С. 181 – 182.

Тютюнник С. В., к.е.н., доцент
Полтавська державна аграрна академія,
м. Полтава

ЗАВДАННЯ ТА НАПРЯМИ АНАЛІЗУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ ПІДПРИЄМСТВА

Ефективне використання матеріальних ресурсів на підприємстві є одним із факторів підвищення прибутковості його діяльності.

Матеріальні ресурси – це запаси предметів праці, які включають сировину, основні матеріали, комплектуючі вироби та інші матеріали, що призначені для виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг, обслуговування виробництва та адміністративних потреб, і наявність яких є

необхідною умовою ритмічної роботи підприємства [1, с. 404].

У відповідності до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», запаси – це активи, які утримуються для подальшого продажу за умов звичайної господарської діяльності, перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва, утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством. Запаси визнаються активом, якщо є ймовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди, пов'язані з їх використанням, та їх вартість можна достовірно визначити [2].

До складу запасів підприємства відносять: сировину, основні та допоміжні матеріали, комплектуючі вироби та інші матеріальні цінності; незавершене виробництво; готову продукцію; товари; малоцінні та швидкозношувані предмети. У складі запасів найбільшу частку займають виробничі запаси. П(С)БО 9 не пропонує чіткого тлумачення терміну «виробничі запаси». Конкретний склад та перелік матеріальних цінностей, що повинні обліковуватися як виробничі запаси, наведено в Плані рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій на рахунку 20 «Виробничі запаси». Зокрема, для обліку виробничих запасів передбачено такі субрахунки: 201 «Сировина й матеріали», 202 «Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби», 203 «Паливо», 204 «Тара й тарні матеріали», 205 «Будівельні матеріали», 206 «Матеріали, передані в переробку», 207 «Запасні частини», 208 «Матеріали сільськогосподарського призначення», 209 «Інші матеріали».

До завдань аналізу матеріальних ресурсів Л. Я. Тринька та О. В. Липчанська (Іванчук) відносять [3, с. 204]:

- оцінку реальності планів матеріально-технічного постачання, ступінь виконання їх впливу на обсяг виробництва продукції, її собівартість та інші показники господарської діяльності;
- оцінку забезпечення підприємства окремими видами матеріальних ресурсів;
- визначення характеру складських запасів, оцінку руху та структури споживання матеріальних ресурсів;
- оцінку рівня інтенсивності та ефективності використання матеріальних ресурсів;
- систематизацію факторів, які зумовили відхилення фактичних показників використання матеріальних ресурсів від планових (прогнозованих);
- моделювання взаємозв'язків між обсягами випуску продукції та матеріаломісткістю, матеріаловіддачею, іншими факторними показниками;
- виявлення внутрішньовиробничих резервів економії матеріальних ресурсів і розробку конкретних заходів з їх використання.

М. А. Болюх та інші пропонують доповнити їх такими завданнями [1, с. 405-406]: оцінка обґрунтованості та ефективності формування портфеля замовлень на матеріальні ресурси; аналіз динаміки оптових цін на матеріальні

ресурси та транспортно-заготівельних витрат, а також норм витрачання матеріальних цінностей; розробка політики управління виробничими запасами і формування нового портфеля замовлень на матеріальні ресурси.

У зв'язку з цим, детальніше розглянемо напрямки аналізу виробничих запасів. Етапами аналізу виробничих запасів є: аналіз структури та динаміки виробничих запасів за інформацією форми № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» та форми № 5 «Примітки до річної фінансової звітності»; розрахунок показників оборотності та ефективності використання виробничих запасів; дослідження впливу чинників на показники ефективності використання виробничих запасів; виявлення резервів підвищення ефективності використання виробничих запасів на підприємстві.

Під час дослідження структури та динаміки виробничих запасів визначають якими видами запасів представлені виробничі запаси на підприємстві та їх частку в загальній величині виробничих запасів, проводять розрахунок змін у структурі, абсолютної та відносної зміни величин окремих видів виробничих запасів у динаміці. Також на цьому етапі доцільно порівняти фактичні залишки виробничих запасів з нормативними. Надлишок або нестача виробничих запасів є одним із чинників незадовільного фінансового стану.

Під час розрахунку показників оборотності та ефективності використання виробничих запасів пропонуємо визначати: період оборотності виробничих запасів (у тому числі індивідуальні показники оборотності виробничих запасів за видами); коефіцієнт накопичення; запасомісткість та запасовіддачу (за виробничими запасами); частку виробничих запасів у собівартості продукції; прибутковість використання виробничих запасів та рівень рентабельності по виробничих запасах. Доцільним є порівняння динаміки виробничих запасів з динамікою фінансових результатів. У випадку перевищення темпів приросту фінансових результатів над темпами приросту виробничих запасів спостерігається підвищення ефективності використання виробничих запасів.

Для дослідження впливу чинників на показники ефективності використання запасів можна використати прості та деталізовані моделі запасомісткості та запасовіддачі (за виробничими запасами).

Прості моделі.

- Запасомісткість по виробничих запасах:

$$З_{\text{м}} = \text{ВЗ} \cdot \text{ЧД}, \quad (1)$$

де $З_{\text{м}}$ – рівень запасомісткості по виробничих запасах, грн/грн;

ВЗ – вартість виробничих запасів, грн;

ЧД – чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), грн.

- Запасовіддача по виробничих запасах:

$$З_{\text{в}} = \text{ЧД} \cdot \text{ВЗ}, \quad (2)$$

де $З_{\text{в}}$ – рівень запасовіддачі по виробничих запасах, грн/грн;

Деталізовані моделі.

- Запасомісткість по виробничих запасах:

$$З_m = (C + КН + П + Т + БМ + ЗЧ + М + МШП) ? ЧД, \quad (3)$$

де $З_m$ – рівень запасомісткості по виробничих запасах, грн/грн;

C – сировина і матеріали, грн (форма № 5 «Примітки до річної фінансової звітності», ряд. 800);

$КН$ – купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби, грн (форма № 5, ряд. 810);

$П$ – паливо, грн (форма № 5, ряд. 820);

$Т$ – тара і тарні матеріали, грн (форма № 5, ряд. 830);

$БМ$ – будівельні матеріали, грн (форма № 5, ряд. 840);

$ЗЧ$ – запасні частини, грн (форма № 5, ряд. 850);

$М$ – матеріали сільськогосподарського призначення, грн (форма № 5, ряд. 860);

$МШП$ – малоцінні та швидкозношувані предмети, грн (форма № 5, ряд. 880);

$ЧД$ – чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), грн (форма № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)», ряд 2000).

- Запасовіддача по виробничих запасах:

$$З_v = ЧД ? (C + КН + П + Т + БМ + ЗЧ + М + МШП). \quad (4)$$

Узагальнюючим етапом дослідження є визначення резервів підвищення ефективності використання виробничих запасів. До них можна віднести: формування виробничих запасів у межах необхідного мінімуму для забезпечення безперебійності діяльності підприємства; зміна частки в структурі окремих видів виробничих запасів; недопущення придбання зайвих і непотрібних у даний час виробничих запасів; реалізація надлишкових та залежалих виробничих запасів.

Список використаних джерел

1. Економічний аналіз : навч. посібник / Болюх М. А., Бурчевський В. З., Горбаток М. І. ; за ред. акад. НАНУ, проф. М. Г. Чумаченка. – К. ; КНЕУ, 2001. – 540 с.

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» / Затверджено наказом Міністерства фінансів України № 246 від 20 жовт. 1999 р., із змінами [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>

3. Тринька Л. Я. Економічний аналіз : навчально-методичний посібник / Л. Я. Тринька, О. В. Липчаська (Іванчук). – К. : Алерта, 2013. – 568 с.